

De archeologen van SOLVA aan het werk in de Molenstraat © SOLVA

Archeologisch windowshoppin in Aalst

■ TINE VAN DENHAUTE

Aalst, of 'Oilsjt' zoals de inwoners plegen te zeggen, is altijd al een beetje een vreemde stad geweest. Daar deden onderzoekers na het afronden van de opgraving aan de Molenstraat nog een schepje bovenop. Een deel van de vondsten kon je immers bewonderen in de vitrines van de huidige winkels van de Molenstraat. Een skelet van een zwarte rat in de tattooshop of een oud Christusbeeldje tussen de pralines? Voor elk wat wils!

De selectie in de winkelramen gaf mooi de verschillende periodes weer waarover de archeologen meer aan de weet konden komen. Een 19de-eeuws zakhorloge en een flesje van Brouwerij Zeeberg (ter ziele gegaan in 1975), maar ook een spaarpot uit de 16de eeuw of visbotjes uit de 14de eeuw waren op luttele afstand van elkaar te bewonderen. Zo leerde de shoppende Aalstenaar meteen wat bij over het verleden onder hun voeten.

De heropbouw gebeurde veel vaker volledig in steen. Uit de periode van de late middeleeuwen zijn veel namen van woningen gekend: 'Den Arendt', 'Den Holifant', 'Steenken', 'Den Steur', 't'Eencooreken', ... Tot eind 19de eeuw was 'Den Anckere', een gebouw met houten gevel uit ca. 1445, nog te zien. In 1892 werd Den Anckere helaas gesloopt. Hier recht tegenover (meer in het midden van de Molenstraat dan nu) stond de Werfkapel. Deze kapel zou teruggaan tot de 14de eeuw en werd herbouwd in de 18de eeuw.

De Molenstraat loopt vandaag op enige afstand van de Dender, maar dat was vroeger wel anders. De toen nog niet gekanaliseerde rivier zwol aan in de winter en stroomde toen ook deels over het gebied van de huidige Molenstraat. De winterbedding van de Dender kon vastgesteld worden tijdens het onderzoek. De Molenstraat bevond zich net buiten de eerste stadsomwalling uit de 11de eeuw. Vanaf de 12de eeuw begonnen inwoners meer en meer land op de rivier in te nemen door demping en eind 12de, begin 13de eeuw kwam er een straat met huizen. Tijdens de 13de eeuw ontwierpen de stedelingen een grotere stadsomwalling die ook de Molenstraat omvatte. De naam 'Molenstraat' komt van grafelijke watermolens op de Dender, ter hoogte van het Werfplein. Uit de archieven blijkt de Molenstraat bovendien tot vandaag altijd al een winkelstraat geweest te zijn met panden die zowel een woon- als handelsfunctie hadden.

De Tweede Wereldoorlog hield zoals op veel plaatsen ook lelijk huis in Aalst. Op 10 mei 1940 kreeg de stad zware bombardementen te slikken en de Molenstraat lag bijna volledig in puin. De Werfkapel brandde uit. Na de oorlog kreeg de Molenstraat een licht gewijzigde aanleg. De straat kreeg een meer gebogen verloop om beter aan te sluiten op het Werfplein. Bij de heropbouw kreeg de kapel ook meteen een nieuwe locatie op dit plein. Tal van huiseigenaars zagen hun woning (of wat er van overbleef) verdwijnen om plaats te maken voor dit nieuwe tracé. Ondanks het grote protest kwam het plan ten uitvoer, waardoor de onderzoekers tijdens de recente opgraving huizen vonden onder de huidige straat.

Tot midden 14de eeuw bestonden de meeste huizen waarschijnlijk uit vakwerk. In 1360 woedde er een hevige stadsbrand waarbij de veelal houten huizen snel in de as gelegd werden.

De opgravingen konden een mooi stukje lokale geschiedenis belichten vanaf de volle middeleeuwen tot de Tweede Wereldoorlog. Alles is veranderd en toch ook weer niet, want de Molenstraat is vandaag nog altijd een winkelstraat. Dat dat al eeuwenlang zo was, is nu wel bewezen.

De wachters aan de toeg van de slager werden verrast door archeologische wondjes © Kris Vandevorst

De stripwinkel toonde een steengoed kruik in zijn vitrine © Koen De Groot